

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ตัวอย่างประชากรของการวิจัยคือ หัวหน้าฝ่ายวิชาการ สำนักการศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 6 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 11 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 11 คน หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 11 คน และครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเรา จำนวน 18 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ (Check - list) และแบบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดที่มีโครงสร้าง (Structured interview) สัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ในด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้และผลิตสื่อการเรียนการสอน และการวัดผลและประเมินผล ข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ สรุปผลการวิจัยดังนี้

สภาพการจัดการเรียนการสอนสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่
ด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน

หัวหน้าฝ่ายวิชาการ สำนักการศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่ ได้ดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ปฏิบัติมากตามลำดับดังนี้ จัดอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและเอกสารหลักสูตรเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนการสอนให้เหมาะสมแก่ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเรา จัดประชุมเชิงปฏิบัติการในกลุ่มโรงเรียนเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำโครงการสอน แผนการสอน ให้สอดคล้องกับ

วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนในสังกัดเทศบาล ปรับปรุงแผนการสอน ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและระยะเวลาที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งเป็นการดำเนินการที่มีค่าร้อยละมากที่สุด ปฏิบัติมากรองลงมาคือจัดประชุมชี้แจงร่วมกับกลุ่มโรงเรียนในสังกัดเทศบาลเพื่อให้ครูผู้สอนเข้าใจในวัตถุประสงค์หลักการและโครงสร้างของหลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรา และจัดหาหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตร คู่มือครูให้แก่โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเพื่อให้บริการแก่ครูผู้สอน ซึ่งเป็นการดำเนินการที่มีค่าร้อยละรองลงมา และโดยส่วนมากปฏิบัติน้อยคือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้โรงเรียนในสังกัดเทศบาลจัดประชุมย่อยภายในหมวดวิชาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา และร่วมมือกับศึกษานิเทศก์ให้คำปรึกษาและแนะนำความรู้เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ที่มีลักษณะเป็นนามธรรมเพื่อให้ครูผู้สอนเกิดความเข้าใจจนสามารถนำไปปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งเป็นการดำเนินการที่มีค่าร้อยละน้อยที่สุด

ผู้อำนวยการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ มีการดำเนินการด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ปฏิบัติมากตามลำดับดังนี้ จัดหาเอกสารหลักสูตร หนังสือที่ทันสมัยมีคุณค่าทางวิชาการไว้บริการให้ครูผู้สอนเพื่ออำนวยความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า และส่งเสริมและสนับสนุนให้ดำเนินการจัดทำโครงการสอนแผนการสอนของกลุ่มโรงเรียนเทศบาลให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นการดำเนินการที่มีค่าร้อยละมากที่สุด ปฏิบัติรองลงมาคือ จัดประชุมชี้แจงครูผู้สอนให้เข้าใจในหลักการและโครงสร้างของหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา และรายวิชาท้องถิ่นของเรา และจัดให้ครูผู้สอนรับคำแนะนำจากศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ที่มีลักษณะเป็นนามธรรม เพื่อให้เกิดความเข้าใจจนสามารถนำไปปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งเป็นการดำเนินการที่มีค่าร้อยละรองลงมา

หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ มีการดำเนินการด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ปฏิบัติมากตามลำดับดังนี้ จัดให้ครูผู้สอนเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการกับกลุ่มโรงเรียนเทศบาลเพื่อวางแผนการสอนและจัดทำเอกสารหลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรา และดำเนินการให้ครูผู้สอนนำจุดประสงค์รายวิชาท้องถิ่นของเราและแผนการสอนที่ร่วมกับกลุ่มโรงเรียนจัดทำขึ้นมาเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งเป็นการดำเนินการที่มีค่าร้อยละมากที่สุดคือ ปฏิบัติรองลงมาคือ ดำเนินการจัดหาหลักสูตร คู่มือหลักสูตรแนวการใช้หลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 ให้ครูผู้สอนได้ศึกษา ซึ่งเป็นการดำเนินการที่มีค่าร้อยละรองลงมา และที่ปฏิบัติน้อยที่สุดคือการจัดนิเทศ

ภายในสำหรับครูผู้สอนเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพ และการจัดประชุมโดยเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้แก่ครูผู้สอน เกี่ยวกับการทำแผนการสอนและเนื้อหาที่จะสอน ซึ่งเป็นการดำเนินการที่มีค่าร้อยละน้อยที่สุด

ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเราโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ มีดำเนินการด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ปฏิบัติมากตามลำดับดังนี้ โรงเรียนได้จัดหาเอกสารหลักสูตร ไว้บริการครูผู้สอนอย่างเพียงพอ ซึ่งเป็นการดำเนินการที่มีค่าร้อยละมากที่สุด ปฏิบัติรองลงมา คือ จัดประชุมย่อยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเราภายในหมวดวิชา และสนับสนุนให้ครูผู้สอนไปศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการนำหลักสูตรไปใช้ และสนับสนุนให้ครูเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการทำแผนการสอนร่วมกับกลุ่มโรงเรียนซึ่งเป็นการดำเนินงานที่มีค่าร้อยละรองลงมา ปฏิบัติน้อยมาก คือ จัดนิเทศภายในเพื่อให้คำปรึกษาแก่ครูผู้สอนเมื่อเกิดปัญหาในการนำหลักสูตรไปใช้ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการจัดทำแผนการสอน ซึ่งเป็นการดำเนินการที่มีค่าร้อยละน้อยที่สุด ในด้านเอกสารหลักสูตรที่ ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นใช้ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ปฏิบัติมากตามลำดับดังนี้ ใช้หลักสูตรแม่บท แผนการสอน หนังสืออ่านประกอบ แบบฝึกหัด ซึ่งเป็นการดำเนินการที่มีค่าร้อยละมาก ปฏิบัติรองลงมาคือ ใช้หนังสือเรียน ใบงาน คู่มือหลักสูตร ระเบียบคู่มือประเมินผล ซึ่งเป็นการดำเนินการที่มีค่าร้อยละรองลงมา และที่ปฏิบัติน้อยมากคือ การใช้บันทึกการสอน และคู่มือครูคู่มือการสอน ซึ่งเป็นการดำเนินการที่มีค่าร้อยละน้อยที่สุด

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

หัวหน้าฝ่ายวิชาการสำนักการศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่ มีการดำเนินการด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ปฏิบัติมากตามลำดับดังนี้ จัดอบรมสัมมนาเพื่อให้ความรู้แก่กลุ่มโรงเรียนสังกัดเทศบาลเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมเสริม หลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรา จัดอบรมสัมมนาเพื่อให้ความรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และเนื้อหาวิชาที่หลักสูตรกำหนด มุ่งเน้นให้กลุ่มโรงเรียนในสังกัดเทศบาลจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้สอดคล้องตามความสนใจและความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่น และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งเป็นการดำเนินการที่มีค่าร้อยละมากที่สุด ปฏิบัติมากรองลงมาคือ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา และครูผู้สอนนำนักเรียนไปศึกษาค้นคว้าจากแหล่งวิทยาการชุมชน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ ซึ่งเป็นการ

ดำเนินการที่มีค่าร้อยละรองลงมา ปฏิบัติน้อยมากที่สุดคือ กำหนดให้กลุ่มโรงเรียนจัดสรรจำนวนนักเรียนในแต่ละระดับชั้น ให้มีความเหมาะสมและเอื้อต่อการจัดกิจกรรม ซึ่งเป็นการดำเนินการที่มีค่าร้อยละน้อยที่สุด

ผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ มีการดำเนินการด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า มีการปฏิบัติมากในเรื่องดังนี้ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรรายวิชา ห้องถิ่นของเรา ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนด ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่น ให้ความรู้และทักษะแก่ครูผู้สอนดำเนินการสอน โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เช่นการใช้บทเรียนสำเร็จรูป บทเรียนโปรแกรม และให้มีการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ที่ทันสมัย เช่นการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน และส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำนักเรียนไปศึกษาค้นคว้าจากแหล่งวิทยาการชุมชน และปฏิบัติน้อยมากคือ จัดให้มีการอบรมสัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนาการวิธีการสอนที่ทันสมัยโดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งเป็นการดำเนินการที่มีค่าร้อยละน้อยที่สุด

หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ มีการดำเนินการด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ปฏิบัติมากตามลำดับดังนี้ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้าร่วมอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการพัฒนาวิธีการสอนที่ทันสมัย ส่งเสริมและสนับสนุนโดยมอบหมายให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องตามความสนใจและความต้องการของนักเรียน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนศึกษาทำความเข้าใจ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนด ซึ่งเป็นการดำเนินการที่มีค่าร้อยละมากที่สุด ปฏิบัติรองลงมาคือส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอน นำนักเรียนไปศึกษาค้นคว้าจากแหล่งวิทยาการชุมชนเพื่อให้เกิดความรู้ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการดำเนินการที่มีค่าร้อยละรองลงมา และที่ปฏิบัติน้อยมากที่สุดคือ ดำเนินการวางแผนจัดการเรียนการสอน ที่มีประสิทธิภาพพร้อมกันโดยใช้ ครูระดับเดียวกัน มีค่าร้อยละน้อยที่สุด

ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเราโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ มีการดำเนินการด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่าในด้านการการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเราให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง ปฏิบัติมาก

ตามลำดับ ดังนี้ คำนึงถึงหลักสูตร สภาพสังคม เศรษฐกิจ การดำเนินชีวิตขนบธรรมเนียมประเพณี
ท้องถิ่น ความรู้ความสามารถของครูผู้สอน ซึ่งมีค่าร้อยละมากที่สุด ปฏิบัติรองลงมาคือ คำนึงถึง
วัยและความพร้อมของนักเรียน และสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ในด้านขั้นตอนในการจัด
กิจกรรมการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ปฏิบัติมากตามลำดับ ดังนี้
วิเคราะห์หลักสูตร จุดประสงค์รายวิชา คำอธิบายรายวิชา วิเคราะห์สภาพ ความต้องการและ
ปัญหาของท้องถิ่น และสังเกตและเข้าร่วมกิจกรรมของท้องถิ่น ซึ่งมีค่าร้อยละมากที่สุด ปฏิบัติ
รองลงมาคือ รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับท้องถิ่นจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ เช่น หน่วยงานราชการ
พิพิธภัณฑ์ หรือศูนย์วัฒนธรรมพื้นบ้าน และปฏิบัติน้อยที่สุด คือ ออกสำรวจสภาพแวดล้อมและ
สภาพชุมชนเพื่อรวบรวมข้อมูล และ สัมภาษณ์ผู้รู้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งมีค่าร้อยละน้อยที่สุด
ด้านการใช้หนังสือเรียนสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่น ของเรา เมื่อพิจารณา
ในรายละเอียดพบว่า ปฏิบัติมากตามลำดับดังนี้ จัดทำเป็นเอกสารประกอบการสอน และ ใช้
หนังสือเรียนจากสำนักพิมพ์เอกชน ซึ่งมีค่าร้อยละมากที่สุด ปฏิบัติรองลงมาคือ รวบรวมข้อมูล
จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ นำไปบรรยายในชั่วโมงเรียนและใช้หนังสือตำรา เอกสาร สิ่งพิมพ์ที่
เกี่ยวข้องหลายเล่มโดยให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ในด้านแนวทางครูผู้สอนวิชาท้องถิ่น
ของเราใช้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา เมื่อพิจารณาในรายละเอียด
พบว่า ปฏิบัติมากตามลำดับดังนี้ วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับครูผู้สอน
คนอื่น ๆ จัดกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้มีโอกาสร่วมงาน กับท้องถิ่น เช่น ประเพณีต่าง ๆ จัดกิจกรรม
ที่ฝึกให้นักเรียนได้นำปัญหาประโยชน์ต่อที่สาธารณะหรือกิจกรรมที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน
ซึ่งมีค่าร้อยละมากที่สุด ปฏิบัติรองลงมา คือ เปิดโอกาสให้นักเรียนมีประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับ
สภาพท้องถิ่น เช่นการออกสำรวจชุมชน การฝึกปฏิบัติภาคสนาม และที่ปฏิบัติน้อยที่สุด คือ
วางแผนการจัดกิจกรรมแต่เพียงผู้เดียว ซึ่งมีค่าร้อยละน้อยที่สุดคือ ในด้านลักษณะการจัด
กิจกรรมการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ปฏิบัติมาก
ตามลำดับดังนี้ บรรยายตามหนังสือหรือเอกสารประกอบการเรียนการสอน ให้นักเรียนค้นคว้า
ทำรายงาน ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มอภิปราย ซึ่งมีค่าร้อยละมากที่สุด ปฏิบัติรองลงมาคือ การแสดง
บทบาทสมมติ การวิเคราะห์บทความ การจัดสถานการณ์จำลอง ปฏิบัติน้อยมากที่สุดคือ
การชมสไลด์ การเชิญวิทยากรมาบรรยายและการชมเทปโทรทัศน์ วีดิทัศน์ ซึ่งมีค่าร้อยละ
น้อยที่สุด

ด้านการใช้สื่อและผลิตสื่อการเรียนการสอน

หัวหน้าฝ่ายวิชาการสำนักการศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่ มีการดำเนินการด้านการใช้สื่อ และผลิตสื่อการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ปฏิบัติมากตามลำดับดังนี้ เน้นให้กลุ่มโรงเรียนในสังกัดเทศบาลผลิตสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ส่งเสริมให้กลุ่มโรงเรียนในสังกัดเทศบาลใช้และผลิตสื่อการเรียนการสอนที่หาง่ายจากสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น ซึ่งมีค่าร้อยละมากที่สุด ปฏิบัติน้อยมากคือ จัดหาเอกสารรายละเอียด เกี่ยวกับแหล่งผลิตแหล่งบริการตลอดจนวิทยากรใหม่ ๆ ทางด้านสื่อการเรียนการสอนให้แก่กลุ่มโรงเรียน และจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อ ผลิตและซ่อมแซมสื่อการเรียนการสอน ซึ่งมีค่าร้อยละน้อยที่สุด

ผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ มีการดำเนินการด้านการใช้สื่อและผลิตสื่อการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ปฏิบัติมากตามลำดับดังนี้ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการใช้สื่อการเรียนการสอนเช่นบทเรียนสำเร็จรูปและคอมพิวเตอร์ช่วยสอน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้มากขึ้น ส่งเสริมให้ความรู้และทักษะแก่ครูผู้สอนในเรื่องการใช้สื่อ และผลิตสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม ซึ่งมีค่าร้อยละมากที่สุด และปฏิบัติน้อย คือดำเนินการประสานงานในการจัดหาวิทยากรเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้และผลิตสื่อการเรียนการสอน ที่หาได้ง่ายจากสิ่งแวดล้อม ท้องถิ่นและชุมชน และจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อ ผลิต และซ่อมแซม ซึ่งมีค่าร้อยละน้อยที่สุด

หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ มีการดำเนินการด้านการใช้สื่อและผลิตสื่อการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ปฏิบัติมากตามลำดับดังนี้ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนบรรยายโดยใช้สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ประกอบการเรียนการสอน

ครูผู้สอน วิชาท้องถิ่นของเราโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ มีการดำเนินการด้านการใช้สื่อและผลิตสื่อการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ในด้านวัตถุประสงค์ในการใช้สื่อการเรียนการสอน ปฏิบัติมากตามลำดับดังนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อช่วยขยายความเข้าใจในบทเรียน และเพื่อช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์มากขึ้น มีค่าร้อยละมากที่สุด ปฏิบัติรองลงมาคือ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน และส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ ในด้านการผลิตสื่อการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ปฏิบัติมากตามลำดับดังนี้ ผลิตขึ้นใช้เอง และเสนอซื้อด้วย

เงินงบประมาณ มีค่าร้อยละมากที่สุด ปฏิบัติรองลงมาคือ ทางโรงเรียนจัดหาให้ และร่วมกับครู สังคมศึกษาผลิตขึ้น ขอยืมจากสถานศึกษา หรือหน่วยงานราชการ และที่ปฏิบัติน้อยมากคือ ซื้อด้วยเงินตนเอง และให้นักเรียนช่วยกันผลิต ซึ่งมีค่าร้อยละน้อยที่สุด ในด้านการใช้ประโยชน์ จากแหล่งวิทยาการท้องถิ่น เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ปฏิบัติมากตามลำดับดังนี้ ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมท้องถิ่น มีค่าร้อยละมากที่สุด ปฏิบัติมากรองลงมาคือ พานักเรียนไปทัศนศึกษา มอบหมายให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าแหล่งข้อมูลจากแหล่งความรู้ต่าง ๆ และปฏิบัติ น้อยมากคือ เชิญวิทยากรมาบรรยาย ซึ่งมีค่าร้อยละน้อยที่สุด

ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

หัวหน้า ฝ่ายวิชาการสำนักการศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่ มีการดำเนินการ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ปฏิบัติมาก ตามลำดับดังนี้ ส่งเสริมให้โรงเรียนในสังกัดจัดสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปในแนวเดียวกัน ส่งเสริมให้โรงเรียนสร้างแบบพฤติกรรม เพื่อพัฒนานักเรียนทางด้านสติ ปัญญาชั้นต่าง ๆ ได้แก่ ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ส่งเสริมให้โรงเรียนในสังกัด เทศบาลสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผลประจำบทเรียน หรือจุดประสงค์ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน มีค่าร้อยละมากที่สุด และปฏิบัติน้อยมากคือ ส่งเสริมให้โรงเรียนนำเอาผลการประเมินผล ไป วิเคราะห์ปรับปรุงเครื่องมือในการวัดผลประเมินผลครั้งต่อไป จัดหาหนังสือ เอกสาร คู่มือเกี่ยวกับการ วัดผลประเมินผลแก่โรงเรียนเพื่อบริการแก่ครูผู้สอน ซึ่งมีค่าร้อยละน้อยที่สุด

ผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียนสังกัดเทศบาล นครเชียงใหม่ มีการดำเนินการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาใน รายละเอียดแล้วพบว่า ปฏิบัติมากตามลำดับดังนี้ มุ่งเน้นให้ครูผู้สอนใช้เทคนิคการวัดผลและ ประเมินผลที่เน้นการพัฒนาการทางทักษะ มุ่งเน้นให้ครูผู้สอนสร้างแบบสังเกตเพื่อพัฒนานักเรียน ทางด้านสติปัญญาชั้นต่าง ๆ ได้แก่ความรู้ ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และจัดประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจ เกี่ยวกับระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผลและประเมินผล ซึ่งเป็ นการดำเนินการที่มีค่าร้อยละมากที่สุด ปฏิบัติมากรองลงมาคือ จัดหนังสือ คู่มือครู เอกสาร เกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนในรายวิชาท้องถิ่นของเรา และมุ่งเน้นให้ครูผู้สอน นำผลการวัดผลประเมินผลไปวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงเครื่องมือในการวัดผลครั้งต่อไป และปฏิบัติ น้อยที่สุดคือ จัดเครื่องมือวัดผลและประเมินผลประจำบทเรียน หรือจุดประสงค์ที่เป็นมาตรฐาน เดียวกัน ให้ครูนำไปใช้ดำเนินการสอน ซึ่งมีค่าร้อยละน้อยที่สุด

ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเราโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ มีการดำเนินการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้วพบว่า ในด้านจุดมุ่งหมายในการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ปฏิบัติมากตามลำดับดังนี้ เพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการสอนของผู้สอน เพื่อประเมินผลการเรียนของนักเรียน และเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชานี้ของนักเรียน ซึ่งมีค่าร้อยละมากที่สุด ปฏิบัติรองลงมาคือ เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงของนักเรียนตามจุดประสงค์การเรียนรู้ และเพื่อดูความร่วมมือในการเรียนของนักเรียน ในด้านการวัดผลประเมินผลพฤติกรรมการณ์การเรียนของนักเรียน ปฏิบัติมากตามลำดับดังนี้ วัดความรู้ความจำความเข้าใจ การนำไปใช้ มีค่าร้อยละมากที่สุด ปฏิบัติรองลงมาคือ เพื่อวัดพฤติกรรมด้านการวิเคราะห์ และปฏิบัติน้อยที่สุดคือ เพื่อวัดพฤติกรรมด้านการจัดการ มีค่าร้อยละน้อยที่สุด

การดำเนินการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเราในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่เกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน

หัวหน้าฝ่ายวิชาการสำนักการศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่ ประสบปัญหาในการดำเนินการ ด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ประสบปัญหามากตามลำดับดังนี้คือ เอกสารหลักสูตรมีเพียงพอแต่การบริการและการส่งเสริมให้ครูศึกษาค้นคว้าหลักสูตรไม่ดีพอ ขาดการนิเทศจากวิทยากรในท้องถิ่น และการนิเทศภายในโรงเรียนเมื่อเกิดปัญหาในการนำหลักสูตรท้องถิ่นของเราไปใช้ และครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นไม่เพียงพอ ซึ่งมีค่าร้อยละมากที่สุด และประสบปัญหาน้อยที่สุดคือ ครูไม่มีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารหลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรา และครูผู้สอนไม่มีเวลาศึกษาหลักสูตร มีค่าร้อยละน้อยที่สุด

ผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ประสบปัญหาในการดำเนินการด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ประสบปัญหามากตามลำดับดังนี้ การนิเทศภายในเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพไม่เพียงพอ มีค่าร้อยละมากที่สุด ประสบปัญหารองลงมาคือ วัดดูประสงค์ของหลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรามีลักษณะเป็นนามธรรมยากแก่การนำไปปฏิบัติหรือสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ และความรู้ ความเข้าใจในการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรมีไม่เพียงพอต่อการจัดทำแผนการสอนให้เหมาะสม และประสบปัญหาน้อย

ที่สุดคือ กลุ่มโรงเรียนไม่ได้จัดทำโครงการสอนแผนการสอนร่วมกันทำให้การสอนของแต่ละโรงเรียนไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งมีค่าร้อยละน้อยที่สุด

หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ประสบปัญหาในการดำเนินการด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ประสบปัญหามากตามลำดับดังนี้ ขาดการนิเทศจากวิทยากรท้องถิ่นและการนิเทศภายในโรงเรียนเมื่อเกิดปัญหการนำหลักสูตรวิชาท้องถิ่นไปใช้ มีค่าร้อยละมากที่สุด ประสบปัญหารองลงมาคือ เอกสารหลักสูตรมีเพียงพอแต่การบริการและการส่งเสริมให้ครูศึกษาหลักสูตรมีไม่เพียงพอ และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นไม่เพียงพอ

ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเราในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ประสบปัญหาในการดำเนินการ ด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ประสบปัญหามากตามลำดับดังนี้ เอกสารหลักสูตรมีเพียงพอแต่การบริการส่งเสริมให้ครูผู้สอนศึกษาหลักสูตรไม่เพียงพอ ขาดการนิเทศจากวิทยากรและการนิเทศภายในโรงเรียนเมื่อเกิดปัญหการนำหลักสูตรท้องถิ่นของเราไปใช้ มีค่าร้อยละมากที่สุดและประสบปัญหาน้อย คือ การทำแผนการสอนให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดประสงค์รายวิชาทำได้ยาก และเอกสารหลักสูตรมีไม่เพียงพอ มีค่าร้อยละน้อยที่สุด

ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

หัวหน้าฝ่าย วิชาการสำนักการศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่ ประสบปัญหาในการดำเนินการด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ประสบปัญหามากตามลำดับดังนี้ ขาดแคลนงบประมาณที่จะใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนอกสถานที่ แก่โรงเรียนในสังกัด ประสบปัญหารองลงมาคือ ครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ เช่นการสอนแบบสืบสอบ การใช้สถานการณ์จำลอง หรือบทบาทสมมติไม่เพียงพอ

ผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ประสบปัญหาในการดำเนินการด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ประสบปัญหามากตามลำดับดังนี้ ภาระงานสอนของครูมีมากทำให้ไม่มีเวลาเตรียมการสอนล่วงหน้า และการประชุมวางแผนหาแนวทางการจัด

กิจกรรมที่มีประสิทธิภาพร่วมกันระหว่างกลุ่มโรงเรียนมีไม่เพียงพอ มีค่าร้อยละมากที่สุด ประสบ
 ปัญหารองลงมาคือ ความรู้ และทักษะเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนแบบใหม่ที่ทันสมัย เช่น การใช้
 คอมพิวเตอร์ช่วยสอนของครูมีไม่เพียงพอ การอบรม สัมมนาประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับ
 การพัฒนาการสอนที่ทันสมัยและเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมีไม่เพียงพอทำให้การเรียนการสอน
 ส่วนใหญ่ต้องเน้นครูเป็นหลัก และความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับท้องถิ่นของครูมีไม่เพียงพอ

หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ประสบ
 ปัญหาในการดำเนินการ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา เมื่อพิจารณา
 ในรายละเอียดพบว่า ประสบปัญหามากตามลำดับคือ นักเรียนขาดทักษะในการรายงานและ
 อภิปรายแสดงความคิดเห็น มีค่าร้อยละมากที่สุด ประสบปัญหารองลงมาคือ นักเรียนขาดทักษะ
 ในการรายงานและอภิปรายแสดงความคิดเห็น และประสบปัญหาน้อยมากคือ การเลือกวิธี
 การสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและเรื่องทำได้ยาก และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการสอน
 แบบใหม่ ๆ เช่น การสอนแบบสืบสอบ การใช้สถานการณ์จำลองหรือบทบาทสมมติ และนักเรียน
 ไม่รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย มีค่าร้อยละน้อยที่สุด

ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเราในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ประสบ
 ปัญหาในการดำเนินการ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา เมื่อพิจารณา
 ในรายละเอียด พบว่า ประสบปัญหามากตามลำดับดังนี้ นักเรียนไม่รับผิดชอบต่องานที่ได้รับ
 มอบหมาย มีค่าร้อยละมากที่สุด ประสบปัญหารองลงมาคือ นักเรียนขาดทักษะในการทำรายงาน
 และการอภิปรายแสดงความคิดเห็น และประสบปัญหาน้อยมาก คือ การเลือกวิธีการสอนให้
 เหมาะสมกับเนื้อหาและเรื่องทำได้ยาก และการกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม
 การเรียนการสอนทำให้ยาก

ด้านการใช้สื่อและผลิตสื่อการเรียนการสอน

หัวหน้าฝ่ายวิชาการ สำนักการศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่ ประสบปัญหาใน
 การดำเนินการด้านการใช้สื่อและผลิตสื่อการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า
 ประสบปัญหามากตามลำดับดังนี้ ประสบปัญหาขาดแคลนงบประมาณในการจัดซื้อ และผลิตสื่อ
 การเรียนการสอน มีค่าร้อยละมากที่สุด ประสบปัญหารองลงมาคือ การใช้ประโยชน์จากแหล่ง
 วิทยาการท้องถิ่นทำได้ยากเนื่องจากประสบปัญหาในการเดินทาง และค่าใช้จ่าย และประสบ
 ปัญหาน้อยคือ ครูมีความรู้และทักษะในการผลิตสื่อขึ้นใช้เองไม่เพียงพอ ซึ่งมีค่าร้อยละน้อยที่สุด

ผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียนสังกัดเทศบาล
 นครเชียงใหม่ ประสบปัญหาในการดำเนินการด้านการใช้สื่อและผลิตสื่อการเรียนการสอน

วิชาท้องถิ่นของเรา เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ประสบปัญหามากตามลำดับดังนี้ ประสบปัญหาขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาประเภทอุปกรณ์ เช่น หุ่นจำลอง ซึ่งมีค่าร้อยละมากที่สุด ประสบปัญหามากรองลงมาคือ งบประมาณในการจัดทำและจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ สื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ไม่ทันสมัย และเสื่อมสภาพ ขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนประเภทวัสดุเช่นแผนที่ และครุมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอในการผลิตสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาท้องถิ่นของเรา ตามลำดับ

หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ประสบปัญหาในการดำเนินการด้านการใช้สื่อและผลิตสื่อการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ประสบปัญหามากตามลำดับดังนี้ การใช้ประโยชน์แหล่งวิทยาการท้องถิ่นทำได้ยากเนื่องจากประสบปัญหาในด้านความสะดวกในการเดินทางและค่าใช้จ่าย มีค่าร้อยละมากที่สุด ประสบปัญหามากรองลงมาคือ ประสบปัญหาขาดแคลนงบประมาณในการซื้อ และผลิตสื่อการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ชำรุดและไม่ทันสมัยเท่าที่ควร และครูผู้สอนมีความรู้และทักษะไม่เพียงพอในการผลิตสื่อขึ้นให้เอง ตามลำดับ

ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเราในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ประสบปัญหาในการดำเนินการ ด้านการใช้สื่อและการผลิตสื่อการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ประสบปัญหามากตามลำดับดังนี้ ประสบปัญหาสื่อที่มีอยู่ชำรุดและเสื่อมสภาพ ซึ่งมีค่าร้อยละมากที่สุด ประสบปัญหามากรองลงมาคือ การใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการท้องถิ่นทำได้ยากเนื่องจากประสบปัญหาในการเดินทางและค่าใช้จ่าย มีเวลาน้อยเป็นอุปสรรคต่อการนำนักเรียนไปใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการในท้องถิ่น และขาดแคลนงบประมาณในการซื้อและผลิตสื่อการเรียนการสอน และที่ประสบปัญหาน้อยคือ ต้องเสียเวลาและยุ่งยากมากในการติดต่อขอยืมสื่อการเรียนการสอน ซึ่งมีค่าร้อยละน้อยที่สุด

ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

หัวหน้าฝ่ายวิชาการ สำนักการศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่ ประสบปัญหาในการดำเนินการ ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ประสบปัญหามากคือ ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลการเรียน ซึ่งมีค่าร้อยละมากที่สุด

ผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ประสบปัญหาในการดำเนินการ ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอน

วิชาท้องถิ่นของเรา เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ประสบปัญหามากตามลำดับดังนี้ ประสบปัญหาครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคการสร้างเครื่องมือในการวัดผล และประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพในแบบต่าง ๆ ซึ่งมีค่าร้อยละมากที่สุด ประสบปัญหารองลงมาคือ ความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดความรู้ความเข้าใจในวิชาท้องถิ่นของเราให้ครอบคลุมทุกจุดประสงค์มีไม่เพียงพอ และความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือวัดผลด้าน เจตคติ คุณธรรม จริยธรรม มีไม่เพียงพอ และประสบปัญหาน้อยคือ การวัดผลประเมินผลในด้านพัฒนาการทางทักษะในวิชาท้องถิ่นของเราทำได้ยาก ซึ่งมีค่าร้อยละน้อยที่สุด

ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเราในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ประสบปัญหาในการดำเนินการด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้วพบว่า ประสบปัญหามากตามลำดับดังนี้ ประสบปัญหาด้านการสร้างแบบทดสอบ เพื่อวัดพฤติกรรมของนักเรียนในระดับที่สูงกว่าความรู้ความจำทำได้ยาก ซึ่งมีค่าร้อยละมากที่สุด ประสบปัญหารองลงมาคือ ประสบปัญหาการสร้างมือเพื่อวัดจุดประสงค์ที่เป็น จิตพิสัยและทักษะพิสัยทำได้ยาก และมีเวลาน้อยจึงไม่สามารถจะทำการวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอ และที่ประสบปัญหาน้อยมากคือ ขาดแคลนหนังสือคู่มือ และผู้ แนะนำเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผลแบบต่าง ๆ และมีความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผล ซึ่งมีค่าร้อยละน้อยที่สุด

อภิปรายผล

การวิจัยนี้ทำให้ทราบสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ผู้วิจัยเสนอผลการอภิปราย เป็น 2 ตอน ซึ่งแต่ละตอนจะนำเสนอ ดังนี้

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่

ด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยปรากฏว่า มีการปฏิบัติในเรื่องการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน โดยผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ โดยเฉพาะในส่วนของผู้บริหาร ซึ่งได้แก่หัวหน้าฝ่ายวิชาการสำนักการศึกษา ผู้อำนวยการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา ปฏิบัติมากในเรื่องของ

การส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรโดยได้ดำเนินการจัดทำ โครงการสอน แผนการสอน และจัดทำ เอกสารประกอบหลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรา เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนภายในกลุ่ม โรงเรียน และเป็นแนวทางในการวางแผนการสอนร่วมกันของกลุ่มโรงเรียนสังกัดเทศบาล และ นอกจากนี้ ผู้บริหารยังได้จัดหาหลักสูตร เอกสารประกอบหลักสูตร หนังสือต่าง ๆ ที่มีคุณค่าใน ทางวิชาการเพื่อจัดไว้บริการแก่ครูผู้สอน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลาวันย์ วิทยาวุฒิกุล (2533, หน้า 7) ซึ่งพบว่าในการนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพนั้น โรงเรียนควรจัด เตรียมและจัดหาเอกสารหลักสูตร จัดอบรมสัมมนา หรือประชุมเชิงปฏิบัติการ เพื่อชี้แจงให้ครู ผู้สอนทราบถึงวัตถุประสงค์หลักการและโครงสร้างของหลักสูตร เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเราในโรงเรียนสังกัดเทศบาลส่วนมากได้รับการส่งเสริมและ สนับสนุนให้เข้าอบรม สัมมนา และประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรท้องถิ่นของเรา และการจัดทำแผนการสอน โครงการสอน ร่วมกับกลุ่มโรงเรียนสังกัดเทศบาล นอกจากนี้ยังได้เข้า ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรท้องถิ่นของเรา ร่วมกับหน่วยงานการศึกษาอื่น ๆ เช่น กรมสามัญศึกษา และสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งขัดแย้งกับการวิจัยของ พนอจิตร โกมลวาช (2536 , หน้า 126) ซึ่งพบว่า ครูผู้สอนซึ่งเป็นตัวอย่างประชากรส่วนใหญ่ ไม่ได้รับการสนับสนุนให้เข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรา ที่เป็นเช่นนี้ผู้วิจัย เห็นว่า อาจเป็นเพราะว่า พนอจิตร โกมลวาช ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัด การเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ในโรงเรียนมัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งมีพื้นที่ ขนาดใหญ่และมีจำนวนโรงเรียนมากบางโรงเรียนอาจห่างไกลจากพื้นที่บริการ ดังนั้นจึงไม่สะดวก ต่อการดำเนินการจัดให้ครูเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการด้านการใช้หลักสูตรท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางใช้หลักสูตรที่ กรมวิชาการ (2533 , หน้า 19) พบว่า ปัญหาที่พบในการ ใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอนคือครูผู้สอนไม่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้เข้าร่วม ประชุม เชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรจากผู้บริหารซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนเป็น อย่างมาก เป็นเพราะสาเหตุการขาดแคลนงบประมาณและความห่างไกลของพื้นที่ที่ตั้งของ โรงเรียน การที่โรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่สามารถปฏิบัติภารกิจดังกล่าวได้ ผู้วิจัยเห็นว่า เนื่องจากเป็นโรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่บริการในเขตเทศบาล สังกัดสำนักงานการศึกษาเทศบาล และมี โรงเรียนในสังกัดเพียงแค่ 11 โรง จึงทำให้เกิดความสะดวกในการดำเนินการดังกล่าว

สรุปได้ว่าผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ประกอบด้วย หัวหน้าฝ่ายวิชาการสำนักการศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่ ผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา ได้ส่งเสริมและสนับสนุน ในด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและการจัดโครงการสอน แผนการสอน วิชาท้องถิ่นของเรา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน นอกจากนี้ยังได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรา ร่วมกับหน่วยงานการศึกษาอื่น ๆ จัดขึ้นเช่น กรมสามัญศึกษา และสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งการปฏิบัติการดังกล่าวนับว่าเป็นเรื่องที่ดี ที่จะทำให้การดำเนินการในการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเราในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการวิจัยปรากฏว่า มีการปฏิบัติในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา โดยผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ โดยเฉพาะในส่วนของผู้บริหาร คือหัวหน้าฝ่ายวิชาการสำนักการศึกษา ผู้อำนวยการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา ได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในด้านการเตรียมการสอน การทำแผนการสอนซึ่งได้จัดทำแผนการสอนวิชาท้องถิ่นร่วมกันในกลุ่มโรงเรียนสังกัดเทศบาล และเน้นให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้ใช้วิธีการสอนแบบหลากหลายเช่น การสอนแบบสืบสอบ การสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน และการใช้บทบาทสมมติ หรือสถานการณ์จำลอง นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้ครูผู้สอน จัดกิจกรรมโดยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรงเช่น การจัดให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมท้องถิ่น เช่น การเข้าร่วมงานประเพณีต่าง ๆ การบำเพ็ญประโยชน์ ต่อสาธารณะในโอกาสวันสำคัญต่าง ๆ ซึ่งเป็นนโยบายหลักของสำนักการศึกษาเทศบาลที่มุ่งเน้นและจัดให้ นักเรียนมีส่วนร่วมในชุมชนมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พนม พงษ์ไพบูลย์ (2534 , หน้า 21) และ เอกวิทย์ ณ ถลาง (2534 , หน้า 123) ซึ่งมีความเห็นสอดคล้องกัน เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาชุมชนหรือท้องถิ่นว่า การจัดการศึกษาควรเน้นที่ความสนใจ และความต้องการของนักเรียนมากที่สุด และควรจัดให้มีความสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศและชุมชนทั้งชุมชนเมืองและชุมชนชนบท และควรให้

นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชนมากที่สุดเพื่อให้ นักเรียนได้ศึกษาในเรื่องที่ใกล้ตัวมากที่สุดก่อน ในลำดับแรก ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอน ผลการวิจัยปรากฏว่า ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเราจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยปฏิบัติดังนี้ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของบทเรียน จัดให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่องในแต่ละบทเรียน จัดให้เหมาะสมกับวัยและประสบการณ์ของผู้เรียน ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องที่น่ายินดีที่ครูผู้สอนส่วนใหญ่เข้าใจวิธีการจัดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิบูลศรี วาสนาสมสิทธิ์ (2534 , หน้า 168) พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรจัดกิจกรรม ที่ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของบทเรียนทั้งในด้าน ความรู้ ความเข้าใจ ด้านเจตคติ และกิจกรรมที่จัดควรเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมของผู้เรียน สำหรับกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเราจัดมาก ตามที่ผลการวิจัยปรากฏ คือ แบ่งกลุ่มนักเรียนอภิปราย การบรรยายโดยใช้สื่อประกอบ และให้นักเรียนวิเคราะห์ปัญหาเสนอ แนวทางแก้ปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จารึก บุญชัย (2533 , หน้า 78) พบว่า ครูผู้สอนเห็นด้วยมาก กับกิจกรรมที่ให้นักเรียนอภิปราย แสดงความคิดเห็นและการบรรยายของครูผู้สอนโดยใช้สื่อการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ ประกอบ ส่วนกิจกรรมการเรียนการสอนที่ครูจัดน้อย คือ การเชิญวิทยากรมาบรรยาย ซึ่งถึงแม้ผลการวิจัยจะพบว่าทางผู้บริหารได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้นำวิทยากรมาบรรยาย แต่เป็นในลักษณะการมอบหมายสั่งการ ซึ่งในประเด็นนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า อาจเนื่องมาจากผู้บริหารไม่ได้กำหนดนโยบายชัดเจน ครูจึงไม่เห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมโดยการเชิญวิทยากรมาบรรยายในโรงเรียน อีกประการหนึ่งก็คือ ระบบราชการที่ทำให้การติดต่อเชิญวิทยากรมีขั้นตอนมากและทำให้เสียเวลา รวมทั้งท้องถิ่นอาจขาดแคลนวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นุสรา โอริคาสะ (2535 , หน้า 132) พบว่าครูผู้สอนวิชาสังคมศึกษาปฏิบัติน้อยมากในการจัดกิจกรรมโดยการเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้แก่นักเรียน ซึ่งทางผู้บริหารควรกำหนดนโยบายที่ชัดเจน และประสานงานในการนำวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้แก่นักเรียน สำหรับกิจกรรมภายนอกห้องเรียน ผลการวิจัยปรากฏว่า ครูผู้สอนได้จัดให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมในท้องถิ่น เช่นการให้เข้าร่วมกิจกรรมประเพณีต่าง ๆ ซึ่งเป็นนโยบายการศึกษาของสำนักงานการศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่ ที่เน้นให้ นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ชุมชนจัดขึ้น จัดให้นักเรียนได้บำเพ็ญประโยชน์ต่อที่สาธารณะในโอกาสวันสำคัญต่าง ๆ และให้นักเรียนบริการชุมชนในงานประเพณีต่าง ๆ โดยในการนี้ครูผู้สอนยังมอบหมายให้นักเรียนไปสัมภาษณ์ผู้รู้ หรือบุคคลในท้องถิ่นเพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ด้วยตนเอง

มากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิจิตร สันสิริ (2530 , หน้า 366) พบว่าควรมีการจัดกลุ่มพิจารณาวิเคราะห์ข้อมูล หลักฐาน การรายงาน การอภิปรายซักถาม ตลอดจนการเข้าร่วมกิจกรรมสังคมวัฒนธรรมประเพณีของชุมชน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมควร สุขดา (2534 , หน้า 133) พบว่าผู้เชี่ยวชาญทางการศึกษาท้องถิ่น และครูอาจารย์สังคมศึกษาเสนอแนะให้จัดประเพณีต่าง ๆ และกิจกรรมที่และวิธีสอนที่ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเราในโรงเรียนสังกัดเทศบาล ใช้มาก ตามที่ผลการวิจัยปรากฏ คือ กระบวนการกลุ่ม การบรรยาย การอภิปราย แสดงให้เห็นว่าครูผู้สอนใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการสอนแต่ละครั้งย่อมมีจุดมุ่งหมายหลายประการ ซึ่งจุดมุ่งหมายแต่ละอย่างจะบรรลุผลสำเร็จได้ต้องอาศัยวิธีการสอนแต่ละแบบที่เหมาะสม และการที่ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเรา ที่เป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัยใช้กระบวนการกลุ่มมาก อาจเนื่องมาจากเหตุผลการได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารที่ได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดการเรียนการสอนแบบหลากหลายโดยเฉพาะการสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่ม และอีกประการหนึ่งก็คือ จุดเน้นสำคัญของหลักสูตรฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 กรมวิชาการ (2533 , หน้า 1) พบว่ามีการมุ่งเน้นให้จัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการ ซึ่งกระบวนการกลุ่มเป็นกระบวนการเรียนการสอนในวิชาสังคมศึกษาที่จะช่วยฝึกให้นักเรียนทำงานอย่างมีระบบ มีทักษะในการทำงาน มีทักษะในการวางแผนงานและการทำงานร่วมกับผู้อื่น ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเราที่เป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัยนี้ จึงเลือกกระบวนการกลุ่มส่วนการที่ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นที่เป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัยนี้ ยังคงใช้วิธีการบรรยายมาก เป็นเรื่องที่ผู้วิจัยเห็นว่า ไม่ผิดปกติ ดังที่มีงานวิจัยของ นุชิต ศรีอาจ (2530 , หน้า 164) พบว่าครูสังคมศึกษาส่วนใหญ่นิยมใช้วิธีบรรยาย ผู้วิจัยมีความเห็นว่าที่เป็นเช่นนี้อาจมีสาเหตุมาจากข้อจำกัดในเรื่องของเวลา และอีกประเด็นหนึ่งอาจจะเป็นเพราะขาดแคลนอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอน และหนังสือที่ใช้อ่านประกอบในการค้นคว้า ทำให้ครูผู้สอนนิยมใช้การสอนแบบบรรยาย ในส่วนของการวางแผนการสอนนั้น ครูผู้สอนส่วนใหญ่ร่วมกันวางแผนการสอนร่วมกับครูผู้สอนคนอื่นในหมวดวิชา ในส่วนของปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการวิจัยโดยรวมปรากฏว่า เมื่อพิจารณารายละเอียดพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบางประเภทครูต้องใช้เวลาในการเตรียมการมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บานชื่น บุญประเสริฐ (2534 , หน้า 106) พบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียนและกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีปัญหาในเรื่องเวลาไม่เพียงพอ ทั้งเวลาที่ใช้ในการเตรียมและเวลาขณะดำเนินกิจกรรม ในประเด็นนี้ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเราจะต้องยอมเสียเวลาถ้ากิจกรรมเหล่านั้นนำไปสู่การพัฒนาพฤติกรรมทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย ทักษะพิสัย เพื่อนักเรียนจะได้

เกิดความรู้ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมากที่สุด ผลการวิจัยนี้ยังพบปัญหาอีกประการที่น่าสนใจ คือ นักเรียนขาดทักษะในด้านการค้นคว้า รายงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิรัช กลิ่นสุวรรณ (2530 , หน้า 50) พบว่านักเรียนขาดทักษะในด้านการค้นคว้ารายงานประกอบการเรียน ที่เป็นเช่นนี้ผู้วิจัยเห็นว่าอาจเป็นเพราะนักเรียนไม่มีเวลาค้นคว้า ด้วยตนเองเพราะต้องเรียนหนังสือตลอดทั้งวัน และไม่มีแหล่งความรู้เพียงพอในโรงเรียน นอกจากนี้นักเรียนอาจไม่ได้รับการฝึกฝนให้รู้ระเบียบวิธีการค้นคว้าข้อมูล การเลือกสรรข้อมูล ที่เหมาะสมมาบรรจุในรายงานเพื่อให้ได้งานที่มีคุณภาพ ทำให้นักเรียนขาดทักษะการค้นคว้าด้วยตนเอง นอกจากนี้ในเรื่องของปัญหาในการนำนักเรียนไปทัศนศึกษาสถานที่สำคัญต่าง ๆ ผลการวิจัยยังพบว่า ค่าใช้จ่ายและการเดินทางยังเป็นอุปสรรคต่อการนำนักเรียนไปทัศนศึกษาสถานนอกสถานที่ อีกทั้งข้อจำกัดทางด้านเวลา แม้จะได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารโรงเรียนก็ตาม ที่เป็นเช่นนี้ผู้วิจัยเห็นว่าอาจเป็นเพราะระเบียบการต่าง ๆ ในการเบิกจ่ายและระเบียบการนำนักเรียนออกไปทัศนศึกษานั้น กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดกฎเกณฑ์ ข้อบังคับต่าง ๆ ไว้มากเพื่อป้องกันในเรื่องของอันตรายและเพื่อให้ผู้ปกครองเกิดความมั่นใจจนยินยอมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมได้ จึงเป็นการยากที่ครูผู้สอนจะปฏิบัติตามครบถ้วน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมศักดิ์ รัตนธรรมาดา (2531 , หน้า 36) พบว่า ระเบียบต่าง ๆ ในการพานักเรียนไปศึกษาสถานนอกสถานที่มีมากเกินไป

สรุปได้ว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนส่วนใหญ่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารให้มีการดำเนินการจัดกิจกรรมการสอนแบบหลากหลายและเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ดังนั้นทางสำนักการศึกษาจึงส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้ปฏิบัติจริงมากที่สุด โดยมีนโยบายสำหรับโรงเรียนในสังกัดให้นำนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน มากที่สุดไม่ว่าจะเป็นการทำงานประเพณีชุมชนต่าง ๆ การบำเพ็ญประโยชน์ ต่อที่สาธารณะ การบริการชุมชน และได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้รูปแบบวิธีการสอนแบบหลากหลาย โดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งวิธีการสอนที่ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเราใช้ปฏิบัติการมากที่สุดคือ กระบวนการกลุ่ม การบรรยาย และการอภิปราย และที่ปฏิบัติน้อยที่สุดคือการเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้ เนื่องจาก ไม่ได้รับการสนับสนุนในการประสานงานจากผู้บริหารในการเชิญวิทยากรมาบรรยายให้ความรู้ ดังนั้นผู้บริหารควรกำหนดนโยบายโดยชัดเจนในเรื่องของการจัดหาวิทยากรท้องถิ่นมาบรรยายเพื่อให้ความรู้ แก่นักเรียนและควรประสานงานกับวิทยากรในท้องถิ่นที่จะมาบรรยายให้ความรู้แก่นักเรียน ปัญหาที่พบมากในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอีกประการหนึ่งก็คือ เวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการให้นักเรียนทำกิจกรรม

นอกสถานที่ซึ่งทำให้การเรียนรู้ของนักเรียนบางเนื้อหาไม่บรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และปัญหาที่พบมากอีกประการหนึ่งก็คือนักเรียนขาดทักษะในด้านการค้นคว้า รายงาน และการอภิปราย ซึ่งสาเหตุมาจากแหล่งข้อมูลความรู้ในโรงเรียนมีน้อยหรือไม่ทันสมัย และที่สำคัญคือ นักเรียนไม่ได้รับการส่งเสริมให้มีความรู้และทักษะ ในด้านการค้นคว้า การทำรายงานและการอภิปราย ดังนั้นผู้บริหาร หัวหน้าหมวดวิชา ควรดำเนินการต่าง ๆ มุ่งเน้นให้มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยให้ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนที่หลากหลายโดยเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จัดและประสานงานกับวิทยากรในท้องถิ่นเพื่อมาบรรยายให้ความรู้แก่นักเรียน และให้ครูผู้สอนให้ความรู้แก่นักเรียนเกี่ยวกับระเบียบวิธีการค้นคว้าแหล่งข้อมูล การทำรายงาน และวิธีการอภิปราย ผลที่ถูกต้องเพื่อให้นักเรียนมีทักษะในเรื่องดังกล่าว และผู้บริหารควรกำหนดนโยบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับการนำนักเรียนออกไปทัศนศึกษา

ด้านการใช้และผลิตสื่อการเรียนการสอน

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ด้านการใช้ และผลิตสื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยปรากฏว่า มีการปฏิบัติในเรื่องการใช้และผลิตสื่อการเรียนการสอน โดยผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่ โดยเฉพาะในส่วนของผู้บริหารซึ่งได้แก่หัวหน้าฝ่ายวิชาการสำนักการศึกษา ผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา ได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่มโรงเรียนเทศบาลใช้ และผลิตสื่อการเรียนการสอนที่หาง่ายจากสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น โดยเน้นให้กลุ่มโรงเรียนใน สังกัดเทศบาลผลิตสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหา และสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และจากผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเราซึ่งเป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัยนี้ ได้สื่อการเรียนการสอนโดยการผลิตขึ้นใช้เองและจากข้อเสนอแนะ ครูผู้สอนเสนอให้ใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีและหาง่ายในท้องถิ่น ส่วนงานที่ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเราใช้ เทปบันทึกเสียง สไลด์ และวีดิทัศน์ หรือหุ่นจำลองน้อยอาจเนื่องมาจากสื่อการเรียนการสอนดังกล่าวมีราคาแพง โรงเรียนขาดแคลนหรือมีงบประมาณไม่เพียงพอในการจัดซื้อ ดังปรากฏว่าครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเราที่เป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัยนี้ประสบปัญหามากในการจัดซื้อ และผลิตสื่อการเรียนการสอน และผลการวิจัยในด้านการใช้สื่ออีกประการหนึ่งพบว่า ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเรา ใช้สื่อเพื่อวัตถุประสงค์ ในการนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อช่วยขยายความเข้าใจ และเพื่อประหยัดเวลาในการสอน ช่วยให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บานชื่น บุญประเสริฐ (2534 , 102) พบว่าครูสังคมส่วนใหญ่

ใช้สื่อเพื่อวัตถุประสงค์ในการนำเข้าสู่บทเรียน และเพื่อขยายความเข้าใจในเนื้อหาและบทเรียนให้
 ง่ายมากยิ่งขึ้น ในด้านการใช้แหล่งวิทยาการในห้องถิ่น ผลการวิจัยปรากฏว่า ในส่วนของผู้บริหาร
 ได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการท้องถิ่นเพื่อให้นักเรียนได้รับ
 ประโยชน์และความรู้มากที่สุด ซึ่งผลการวิจัยปรากฏว่า ครูผู้สอนมอบหมายให้นักเรียนไปศึกษา
 ค้นคว้าข้อมูลจากแหล่งวิทยาการประเภทสถานที่ ให้นักเรียนไปสัมภาษณ์ สอบถามบุคคลใน
 ท้องถิ่น จัดกิจกรรมต่อเนื่องในห้องเรียนหลังการใช้ประโยชน์จากท้องถิ่น เช่น การอภิปราย
 การเขียนรายงาน ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรลักษณ์ รัตติกาลชาล (2532 , หน้า
 199) พบว่าครูสังคัมศึกษาส่วนใหญ่ เคยจัดกิจกรรมโดยให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจาก
 แหล่งอื่น ๆ และให้นักเรียนเขียนรายงาน ความเรียง และทำแบบทดสอบทั้งปรนัย และอัตนัยหลัง
 การใช้แหล่งชุมชน และสอดคล้องกับ งานวิจัยของ สมศักดิ์ รัตนธรรมธาดา (2531 , หน้า 61)
 พบว่าครูสังคัมศึกษาส่วนใหญ่ เคยจัดกิจกรรมโดยให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่ง
 วิชาการทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่นและให้นักเรียน อภิปราย เขียนรายงาน หลังการศึกษาแหล่ง
 วิชาการทางประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ซึ่งก็สอดคล้องกับผลการวิจัยนี้เช่นกัน ที่ปรากฏว่า ครูผู้สอน
 วิชาท้องถิ่นของเราที่เป็นตัวอย่างประชากรในการวิจัยนี้ปฏิบัติมากในการพานักเรียนไปทัศนศึกษา
 ซึ่งจัดให้นักเรียนไปทัศนศึกษาสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ซึ่งไม่ไกลจากโรงเรียนมากนัก หรือ
 รอบ ๆ บริเวณโรงเรียน ซึ่งผู้วิจัยมีความเห็นว่า การที่ครูผู้สอนพานักเรียนไปทัศนศึกษานั้น เนื่องมา
 จากในจังหวัดเชียงใหม่ มีสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์มาก และที่ตั้งของโรงเรียนบางโรงเรียน
 ซึ่งตั้งอยู่ในวัดจึงสามารถทำให้เกิดความ สะดวกในการพานักเรียนไปใช้ประโยชน์จากแหล่ง
 วิทยาดังกล่าว และเป็นการประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย ซึ่งการปฏิบัติ ดังกล่าวนั้นเป็นวิธีการที่
 จะช่วยให้ช่วยลดภาระของครูในการศึกษา ค้นคว้า และจัดเตรียมเนื้อหาที่จะสอนด้วยตนเอง
 สำหรับในด้านปัญหาการใช้และผลิตสื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า สื่อที่มีอยู่ในโรงเรียน
 นั้น มีจำกัด ไม่ทันสมัย และชำรุดเสื่อมสภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชีโนรส สุภาสัย
 (2529 , หน้า 120) พบว่าโรงเรียนขาดแคลนสื่อและสื่อที่มีอยู่ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้
 เนื่องจากมีการชำรุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รอยเดือน สุภาพ (2530 , หน้า 97) พบว่า
 ปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนของครูสังคัมศึกษา คือ สื่อมีจำนวนจำกัด ไม่มีสื่อการเรียน
 การสอนที่ต้องการอยู่ในโรงเรียน ครูขาดความรู้และประสบการณ์ในการดัดแปลงวัสดุในท้องถิ่นมา
 ใช้ประกอบการสอน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าปัญหาขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนประเภทต่าง ๆ ของ
 ครูสังคัมมีสาเหตุสำคัญมาจากการขาดแคลนงบประมาณในการซื้อและผลิตสื่อการเรียนการสอน
 การที่งบประมาณมีจำกัดและจะต้องจัดสรรงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดนี้ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า

ถ้าครูผู้สอนผลิตสื่อการเรียนการสอนใช้เอง จากวัสดุหาง่ายในท้องถิ่นหรือวัสดุเหลือใช้ และให้นักเรียนร่วมกันผลิตก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง นอกจากนี้ ประเด็นที่มีปัญหามากสำหรับครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเรา ที่เป็นตัวอย่างประชากรในครั้งนี้อีกข้อหนึ่ง คือ มีเวลาจำกัดทำให้การออกไปให้แหล่งวิทยาการในท้องถิ่นประกอบการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรลักษณ์ รัตติกาลชาล (2532 , หน้า 133) พบว่า การออกไปใช้ประโยชน์จากแหล่งความรู้ในชุมชนเป็นปัญหามากเนื่องจากมีเวลาจำกัด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการออกไปหาความรู้ในท้องถิ่นต้องใช้เวลามาก ทั้งเวลาในการเดินทางและขณะกำลังศึกษาค้นคว้า ด้วยเหตุนี้เรื่องเวลาจึงเป็นอุปสรรคต่อการออกไปใช้ประโยชน์จากท้องถิ่นอีกประการหนึ่ง

สรุปได้ว่าสภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ด้านการใช้และการผลิตสื่อการเรียนการสอน ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากผู้บริหารให้ดำเนินการผลิตสื่อการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและสอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมและส่งเสริมให้ผลิตสื่อการเรียนการสอนจากวัสดุที่หาง่ายในสิ่งแวดล้อม ท้องถิ่น เนื่องจากสื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญเพราะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็วและได้รับประสบการณ์ หากครูผู้สอนขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอนแล้ว เชื่อได้ว่าการเรียนการสอนจะไม่เกิดประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จได้ยาก ดังนั้นผู้บริหารควรจะสนับสนุนในด้านงบประมาณและส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้ครูผู้สอนเกี่ยวกับการใช้และผลิตสื่อที่มีคุณภาพเพื่อใช้ในการพัฒนาผู้เรียนต่อไป

ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

สภาพการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเราในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ผลการวิจัยปรากฏว่า มีการปฏิบัติในเรื่องของการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่โดยเฉพาะในส่วนของผู้บริหารคือ หัวหน้าฝ่ายวิชาการสำนักการศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่ ผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา ได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผล โดยการส่งเสริมให้โรงเรียนจัดสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปในแนวเดียวกัน ส่งเสริมให้โรงเรียนสร้างแบบพฤติกรรมเพื่อพัฒนานักเรียนทางด้านสติปัญญาขั้นต่าง ๆ ได้แก่ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ และเน้นการประเมินผลตามสภาพจริง และผลการวิจัยปรากฏว่าครูผู้สอนได้วางจุดมุ่งหมายเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนคือ เพื่อประเมินผลการเรียนของนักเรียน และเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชานี้

ของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวรรณ ฤทธิมนตรี (2535 , หน้า 116) พบว่าครูสังคมศึกษาปฏิบัติมากในการประเมินผลเพื่อวัตถุประสงค์ในการประเมินผลของการเรียนของนักเรียน ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าการวัดผลประเมินผลตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวจะทำให้ทราบพัฒนาการของนักเรียนว่าเกิดความรู้ความเข้าใจหลังจากการเรียนวิชานี้อย่างไร สอดคล้องกับ สมควร สุขดา (2534 , หน้า 134) พบว่าการวัดผลประเมินผลมีจุดประสงค์ที่สำคัญคือเป็นการชี้ให้เห็นว่าการสอนของครูประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด และสามารถชี้ให้เห็นพัฒนาการของนักเรียนได้ หลังจากที่ได้ทำการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนแล้ว นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ครูผู้สอนวัดผลประเมินผลการเรียนรู้โดยวัดพฤติกรรมต่าง ๆ คือ ความรู้ความจำ ความเข้าใจ การนำไปใช้ ซึ่งสอดคล้องต่อความต้องการของผู้บริหาร และปัญหาที่พบในด้านการวัดผลประเมินผล ปรากฏว่า ข้อที่เป็นปัญหามากสำหรับครูผู้สอนก็คือ ในด้านการวัดผลประเมินผลให้บรรลุวัตถุประสงค์การเรียนการสอนทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ทำได้ยาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชีโนรส สุภาลัย (2529 , หน้า 128) พบว่า การวัดผลประเมินผลให้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย เป็นปัญหามากสำหรับครูสังคมศึกษา ในประเด็นนี้ผู้วิจัยเห็นว่า อาจมีสาเหตุเนื่องมาจากครูสังคมศึกษาเคยชินกับการวัดผลและประเมินผล ที่มุ่งวัดความสามารถด้านความรู้ ความจำ และการใช้ข้อสอบแบบปรนัย ซึ่งสะดวกกว่าทั้งในการสร้างข้อสอบและการให้คะแนน อีกประการหนึ่ง การวัดผลและการประเมินผล ด้านเจตคติ และทักษะ ครูต้องใช้เวลามาก จึงอาจเป็นเหตุให้การวัดและประเมินผลให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ทำได้ยาก นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า เนื่องจากเวลาของครูผู้สอน และเวลาในการจัดเรียนการสอนที่ต้องให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้ไม่สามารถที่จะทำการวัดผลและประเมินผลอย่างสม่ำเสมอได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรัช กลิ่นสุบรรณ (2530 , หน้า 55) พบว่า ครูสังคมศึกษาประสบปัญหามากเกี่ยวกับด้านเวลาทำให้การวัดผลและประเมินผลไม่สามารถทำได้อย่างสม่ำเสมอ

สรุปได้ว่าด้านการวัดผลประเมินผลได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากผู้บริหาร คือ จัดให้มีการสร้างเครื่องมือวัดผลประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพและให้เป็นไปในแนวเดียวกันของกลุ่มโรงเรียนสังกัดเทศบาล นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นให้มีการวัดผลประเมินผลโดยวิธีแบบหลากหลายและครอบคลุมพฤติกรรมด้าน ความรู้ความจำ ความเข้าใจ และการนำไปใช้ อย่างไรก็ตามครูผู้สอนควรใช้เครื่องมือวัดผลและประเมินผลแบบหลากหลายเพื่อ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อครูผู้สอนและนักเรียนมากที่สุด และผู้บริหารควรลดภาระงานอื่น และเพิ่มอัตราครูผู้สอนเพื่อให้

ครูผู้สอน ได้มีเวลาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเต็มที่และสามารถดำเนินการวัดผลและประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ เกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนในด้านต่าง ๆ ดังนี้

ด้านการใช้ หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน

ปัญหาที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ด้านการใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยปรากฏว่า ครูผู้สอนประสบปัญหามาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียด ประสบปัญหาในเรื่องขาดการนิเทศจากบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับเรื่องของท้องถิ่น และการนิเทศภายในเกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งเป็นปัญหาที่มีค่าร้อยละมากที่สุด ทั้งนี้อาจเกิดจากการขาดแคลนวิทยากรท้องถิ่นหรือไม่มี การประสานงานเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาบรรยายให้ความรู้ ในเรื่องของท้องถิ่น และจากสาเหตุการขาดงบประมาณในการดำเนินการจัดนิเทศภายใน เนื่องจากมีครูผู้สอนในวิชาท้องถิ่นของเราของแต่ละโรงเรียนในสังกัดเทศบาลมีจำนวนน้อยจึงมีการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวน้อยมาก และส่วนใหญ่มีการดำเนินการในลักษณะปรึกษาหารือกันในห้องวิชามากกว่า สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวิตา หาญวัฒนกุล (2530 , หน้า 44) ซึ่งพบว่า ครูอาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษาประสบปัญหาการขาดการนิเทศภายในเนื่องจากมีครูผู้สอนน้อยแต่มีการดำเนินการในลักษณะปรึกษากันในกลุ่มเมื่อเกิดปัญหาการนำหลักสูตรไปใช้ ผลการวิจัยยังพบปัญหาที่น่าสนใจอีกข้อหนึ่ง คือ ทางโรงเรียนจัดเอกสารหลักสูตรไว้เพียงพอแต่การบริการให้ครูศึกษาไม่เพียงพอ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะ ทางผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะในส่วนของผู้บริหาร ได้ดำเนินการจัดหาเอกสารหลักสูตรต่าง ๆ ไว้บริการแก่ครูผู้สอนอย่างเพียงพอ แต่เป็นการดำเนินการในลักษณะจัดหาให้ไว้แก่หมวดวิชา โดยไม่ได้ให้คำปรึกษาและให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้เอกสารหลักสูตร แต่ให้ครูศึกษาด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภริมา อินทรกำแหง (2536 , หน้า 73) ซึ่งพบว่า โรงเรียนได้จัดหาเอกสารหลักสูตร หนังสือที่มีคุณค่าทางวิชาการไว้เพื่อบริการแก่ครูผู้สอน แต่ฝ่ายบริหารไม่ได้ส่งเสริมให้มีการใช้เอกสารหลักสูตรดังกล่าวทำให้เกิดปัญหาคือ เมื่อครูศึกษาหลักสูตร แล้วเกิดปัญหาจึงไม่สามารถ แก้ปัญหาได้ทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่มีประสิทธิภาพ

สรุปได้ว่าปัญหาที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเราในด้าน การใช้หลักสูตรเพื่อการเรียนการสอนคือ ขาดการนิเทศจากวิทยากรที่มีความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่นและการบริการส่งเสริมให้ครูศึกษาเอกสารหลักสูตรไม่ดีพอ ซึ่งผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะในส่วนของผู้บริหารควรดำเนินการแก้ไขปัญหานี้ในเรื่องดังกล่าว คือจัดวิทยากรที่มีความรู้ในเรื่องของท้องถิ่นเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำเอกสารหลักสูตรวิชาท้องถิ่นของเรา และจัดนิเทศภายในเพื่อให้คำปรึกษาแก่ครูผู้สอนเมื่อเกิดปัญหาในการนำหลักสูตรไปใช้โดยการกำหนดนโยบายปฏิบัติให้ชัดเจนในเรื่องดังกล่าว รวมถึงการกำหนดนโยบายในการส่งเสริมให้ครูได้ศึกษาเอกสารหลักสูตร โดยให้คำปรึกษาแนะนำและจูงใจให้ครูมีความรู้จากการศึกษาเอกสารหลักสูตร เพื่อทำให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

ปัญหาที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลการวิจัยปรากฏว่า ครูผู้สอนประสบปัญหามาก เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ประสบปัญหานักเรียนไม่รับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายและนักเรียนขาดทักษะในการทำรายงานและการอภิปรายแสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นคำร้อยละที่สูงมากในส่วนของหัวหน้าหมวดวิชาสังคมศึกษา และครูผู้สอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรัช กลิ่นสุบรรณ (2530 , หน้า 31) ซึ่งพบว่า นักเรียนขาดทักษะในด้านการค้นคว้ารายงานประกอบการเรียนที่เป็นเช่นนี้ผู้วิจัยเห็นว่าอาจเป็นเพราะนักเรียนไม่มีเวลาค้นคว้าด้วยตนเองเพราะต้องเรียนหนังสือหลาย ๆ วิชาในหนึ่งวัน นอกจากนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนไม่ได้รับการฝึกฝนให้รู้ระเบียบวิธีการค้นคว้า การวิเคราะห์ข้อมูล การเลือกสรรข้อมูล ที่เหมาะสมมาประกอบรายงาน ทำให้นักเรียนขาดทักษะในการค้นคว้าด้วยตนเอง นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า ครูมีภาระงานสอนมาก ซึ่งมีคำร้อยละมากที่สุดในส่วนของผู้บริหารที่ให้สัมภาษณ์ ซึ่งครูผู้สอนจะต้องดำเนินการสอนทั้งระดับประถมศึกษาและ ระดับมัธยมศึกษา ทำให้ไม่มีเวลาเตรียมการสอนและดำเนินการกิจกรรมการเรียนการสอนบางประเภทได้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กิตติศักดิ์ วชิสุวรรณ (2537 , หน้า 72) ซึ่งพบว่า ครูสังคมศึกษาที่ทำการสอนมีปัญหาในเรื่องภาระการสอน เพราะต้องสอนทั้งระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาทำให้เกิดปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละวิชา ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเรามีภาระงานสอนมาก เป็นเพราะว่าจำนวนครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่มีจำนวนน้อยครูจึงต้องดำเนินการสอนทั้ง ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา นอกจากนี้ยังได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานอื่น ๆ เช่น เป็นครูวิชาการ เป็นครูบรรณารักษ์ และหัวหน้าหมวดวิชา

สรุปได้ว่าปัญหาที่พบในการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเราด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือครูผู้สอนประสบปัญหามากคือนักเรียนไม่รับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมายและขาดทักษะในการทำรายงานและอภิปรายแสดงความคิดเห็น และภาระงานสอนของครูมีมากทำให้มีอุปสรรคในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนควรจะร่วมกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเฉพาะครูผู้สอน ควรเลือกสรรกิจกรรมที่เหมาะสมกับบทเรียนและใช้กิจกรรมแบบหลากหลายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และดำเนินการสอนให้นักเรียนมีทักษะ และความรู้ในด้าน การทำรายงาน การค้นคว้า เพื่อให้ นักเรียนสามารถทำงานได้อย่างถูกต้องรวมถึงวิธีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นให้ถูกต้อง และผู้บริหารควรลดภาระงานอื่น ของครูผู้สอนลงเพื่อให้ครูผู้สอนสามารถดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยเพิ่มอัตราครู และกำหนดให้ครูผู้สอนมีหน้าที่การสอนให้ชัดเจน

ด้านการใช้สื่อและผลิตสื่อการเรียนการสอน

ปัญหาที่ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเราด้านการใช้สื่อและผลิตสื่อการเรียนการสอน ผลการวิจัยปรากฏว่า มีปัญหาหลายประการ เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า มีปัญหาหลายประการในเรื่องต่อไปนี้ การขาดแคลนสื่อการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรา ทั้งประเภทวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัยและเหมาะสมกับเนื้อหา รวมทั้งสื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่เสื่อมสภาพ เนื่องจากงบประมาณที่จัดให้มีน้อย ซึ่งเป็นคำตอบที่มีค่าร้อยละมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพิน ไชยจำเริญ (2536 , หน้า 85) พบว่า การจัดงบประมาณและทรัพยากรที่ได้จากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติไม่เพียงพอทั้งยังมีความล่าช้า โรงเรียนขาดวัสดุอุปกรณ์ครุภัณฑ์จึงต้องใช้ของเดิมอยู่ ห้องเรียนมีอยู่ไม่เพียงพอ นอกจากนี้ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเราในโรงเรียนสังกัดเทศบาลยังขาดการได้รับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคและทักษะในการผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอนขึ้นใช้เอง ซึ่งสัมพันธ์กับผลการวิจัยของ จิตติกานต์ เทพศิริพันธ์ (2537 , หน้า 199) ซึ่งพบว่า ครูไม่มีความรู้ ขาดผู้ให้คำปรึกษาแนะนำการใช้และการผลิตสื่อและเทคโนโลยีโดยตรง ทำให้ขาดสื่อการเรียนการสอนจำนวนมากครูจึงได้ผลิตสื่อขึ้นใช้เองอย่างไม่มีคุณภาพ

สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอนมีความสำคัญมากเพราะเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็วและได้รับประสบการณ์ตรง หากครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจในการใช้และผลิตสื่อที่ถูกต้องแล้วการที่จะทำให้การเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพจึงไม่สามารถเกิดได้ ดังนั้นผู้มีส่วนร่วมในการใช้สื่อและผลิตสื่อการเรียนการสอนควรจะร่วมกันแก้ปัญหาโดยจัดระบบประมาณในด้านการจัดซื้อ ผลิตและซ่อมแซมสื่อการเรียนการสอน และประสานงานจัดหาวิทยากรผู้มีความรู้เกี่ยวกับการผลิตสื่อการเรียนการสอน มาบรรยายให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเพื่อจะได้จัดหาหรือจัดสร้างสื่อการเรียนการสอนที่คุณภาพต่อไป

ด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน

ปัญหาที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเราด้านการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน ผลการวิจัยปรากฏว่า ประสบปัญหามากในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ ครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเราประสบปัญหามากในเรื่องการสร้างแบบทดสอบเพื่อวัดพฤติกรรมของนักเรียนในระดับที่สูงกว่าความรู้ความจำทำได้ยาก ซึ่งมีค่าร้อยละมากที่สุด อีกทั้งครูผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับเทคนิควิธีการสร้างเครื่องมือวัดผลที่มีประสิทธิภาพแบบต่าง ๆ และขาดความรู้ความสามารถในการสร้างเครื่องมือวัดผลความรู้ความเข้าใจ ให้ครอบคลุมทุกจุดประสงค์ เนื่องจากครูผู้สอนยังนิยมใช้เครื่องมือวัดผลเพียงแบบเดียวคือ แบบปรนัยเพราะความรวดเร็วต่อการตรวจให้คะแนน ทั้งนี้ได้คิดว่าเด็กจะขาดทักษะบางประการจากการใช้เครื่องมือวัดผลแบบนี้ เช่น ทักษะในการคิด การเขียน การสรุปใจความสำคัญ ซึ่งสัมพันธ์กับงานวิจัยของ ผ่องศรีหมั่นจำเริญ (2535 , หน้า 19) พบว่าครูผู้สอนได้วัดผลโดยการใช้แบบทดสอบแบบปรนัยที่มีลักษณะแบบเลือกตอบเป็นส่วนใหญ่ทำให้ทักษะต่าง ๆ ของผู้เรียนหายไป ครูไม่เข้าใจ มโนคติของการวัดผลทำให้ไม่สามารถวัดผลและประเมินผลได้อย่างถูกต้องตามจุดประสงค์ที่วางไว้ ปัญหาอีกข้อหนึ่งที่พบในงานวิจัยคือ ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือวัดผลด้านเจตคติ คุณธรรม จริยธรรม และการประเมินผลตามสภาพจริงไม่เพียงพอ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเครื่องมือวัดผลดังกล่าวทำได้ยากกว่าการวัดผลด้านความรู้ความจำ อีกทั้งการประเมินผลตามสภาพจริงเป็นเรื่องใหม่ทันสมัยข้อมูลยังไม่แพร่หลายอาจทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องชัดเจนเท่าที่ควร จึงทำให้ครูผู้สอนนิยมสร้างเครื่องมือแบบวัดความรู้ ความจำมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปรีศนา โนมธรรม (2532 , หน้า 103) ที่พบว่าการวัดผลและประเมินผลพัฒนาการทางด้านเจตคติ ทำได้ยากเนื่องจากครูมีความรู้ความเข้าใจไม่เพียงพอและมีความลำบากในการสร้างแบบทดสอบหรือแบบวัดผลทางเจตคติ คุณธรรม จริยธรรมเพราะมีกระบวนการหรือขั้นตอนในการทำที่หลากหลายกว่าด้านความรู้ความจำ

สรุปได้ว่า ปัญหาที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเราด้านการวัดผล และประเมินผล คือครูผู้สอนวิชาท้องถิ่นของเราประสบปัญหาด้านการสร้างแบบทดสอบเพื่อ วัดพฤติกรรมของนักเรียนในระดับสูงกว่าความรู้ความจำทำได้ยาก และการสร้างเครื่องมือเพื่อ วัดจุดประสงค์ที่เป็นจิตพิสัยและทักษะพิสัยทำได้ยาก ดังนั้นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องการวัดผล ประเมินผล ควรร่วมกันแก้ปัญหาดังกล่าวโดยจัดหาเอกสารคู่มือการวัดผลประเมินผล ตลอดจน การอบรมสัมมนาเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับจัดสร้างเครื่องมือการวัดผลประเมินผลแบบต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการเรียนการสอนและเพื่อเกิดประโยชน์ต่อนักเรียนเพราะสามารถบอกได้ว่า นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในการเรียนวิชานี้อย่างไร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1. ควรจัดให้มีการนิเทศภายในเพื่อให้ครูผู้สอน เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการนำหลักสูตรไปใช้เพื่อการเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการสอน การใช้และผลิตสื่อ การเรียนการสอน และการวัดผลและประเมินผล ให้มีประสิทธิภาพ
2. ควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้รับการอบรมสัมมนาประชุมที่เอื้อต่อการนำความรู้ ความเข้าใจที่ได้ สู่การปฏิบัติให้มากขึ้นโดยเฉพาะการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
3. ควรกำหนดนโยบายให้ชัดเจนว่าครูทุกคน มีหน้าที่ให้ความรู้ เกี่ยวกับท้องถิ่น แก่นักเรียนโดยการสอดแทรกในทุกวิชา นอกเหนือจากวิชาสังคมศึกษาซึ่งสอนโดยตรงและ ส่งเสริมสนับสนุนให้จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้นักเรียนมีความตระหนักและรับผิดชอบ ต่อชุมชนที่ตนอาศัยอยู่
4. ผู้บริหาร ในฐานะผู้นำทางวิชาการ ควรส่งเสริมสนับสนุนอย่างจริงจังให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักสูตร โดยการจัดอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ เชิญวิทยากรมา บรรยาย เพื่อให้ครูมีความรู้และสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดจน มีการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตร ว่ามีปัญหาและอุปสรรคอะไรหรือไม่
5. ผู้บริหารควรสนับสนุนด้านงบประมาณ เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ทั้งในและนอกห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการจัดหาสื่อการเรียน การสอนทั้งประเภทวัสดุ อุปกรณ์ ให้กับครูอย่างเพียงพอ

6. ผู้บริหารโรงเรียนควรอำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมในการพานักเรียนไปศึกษานอกสถานที่ เพื่อให้ครูกำลังใจและเห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรมประเภทนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้สอน

1. ครูผู้สอนควรศึกษาหลักสูตร แนวการใช้หลักสูตร และเอกสารประกอบหลักสูตร ให้เข้าใจเพื่อจะได้นำหลักสูตรไปใช้ให้มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามความต้องการของหลักสูตร
2. ครูผู้สอนควรวิเคราะห์ สภาพความต้องการและปัญหาของท้องถิ่น โดยการสำรวจชุมชน สัมภาษณ์ผู้รู้ เข้าร่วมกิจกรรมของท้องถิ่น ตลอดจนศึกษาจากหนังสือเอกสารต่าง ๆ เพื่อให้รู้จุดเด่น จุดด้อย หรือปัญหาความต้องการของท้องถิ่น
3. ครูผู้สอนควรมีความรู้ ความเข้าใจ ในเนื้อหาวิชาท้องถิ่นของเราทั้ง 3 รายวิชา ซึ่งมีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน ดังนั้นครูผู้สอนทั้ง 3 รายวิชา จึงควรร่วมมือกันจัดทำหลักสูตร เนื้อหา และจัดการเรียนการสอนให้ครบทั้ง 3 รายวิชา เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ครูผู้สอน ควรจัดกิจกรรมที่เน้นให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ตรง และได้สัมผัสสภาพการณ์ที่เป็นจริงในท้องถิ่น เช่น การออกสำรวจชุมชน การฝึกปฏิบัติภาคสนาม การไปทัศนศึกษาในสถานที่สำคัญ และการเข้าร่วมกิจกรรมของท้องถิ่นในการพัฒนาชุมชนและอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม โดยปรึกษาหารือการจัดกิจกรรมร่วมกับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนทุกรายวิชา ตลอดจนบุคลากรในโรงเรียน และในท้องถิ่น
5. ครูผู้สอนควร ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรบุคคลในท้องถิ่นเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเราให้มีประสิทธิภาพ เช่น การเชิญผู้รู้ หรือมีภูมิปัญญาท้องถิ่นมาเป็นวิทยากร
6. ครูผู้สอนควรใช้เทคนิควิธีสอนที่เน้นทักษะกระบวนการเช่น กระบวนการสืบสอบ กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการกลุ่มเพื่อฝึกทักษะ การทำงานอย่างมีขั้นตอน การทำงานร่วมกับผู้อื่น และฝึกการคิดวิพากษ์วิจารณ์ให้เหตุผลจนนักเรียนสามารถนำทักษะเหล่านี้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน
7. ครูผู้สอนควรรหาความรู้โดยการเข้าอบรมประชุมสัมมนาในทางวิชาการ ในทุกโอกาสที่สามารถทำได้

ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักการศึกษาเทศบาลนครเชียงใหม่

1. ควรจัดทำหรือจัดสรรงบประมาณในการจัดทำ จัดซื้อ จัดหาเอกสารหลักสูตร คู่มือครู อุปกรณ์สื่อการเรียนการสอน หนังสือที่เสนอแนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพให้ครูผู้สอนอย่างเพียงพอ
2. ควรจัดให้มีการอบรมประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการและจัดการนิเทศในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่โดยให้ศึกษานิเทศจังหวัด ศึกษานิเทศอำเภอช่วยให้คำแนะนำและรับปรึกษาเพื่อช่วยแก้ไขการเรียนการสอน
3. ควรจัดให้กลุ่มโรงเรียนได้มีการวางแผนหลักสูตรแผนการสอน แนวการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผลิตสื่อการเรียนการสอน และการวัดผลประเมินผลร่วมกัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่ผ่านการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเรามาแล้ว ในด้านเจตคติ ต่อท้องถิ่น ประโยชน์ในการนำไปใช้ในชีวิตจริง
2. ควรมีการศึกษาความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนวิชาท้องถิ่นของเราจากกลุ่มประชากรอื่น ๆ เช่น ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองนักเรียน ผู้เชี่ยวชาญการศึกษาในท้องถิ่น
3. ควรมีการศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอน วิชาท้องถิ่นของเรา ที่เหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่น และชุมชนในแต่ละแห่ง ที่โรงเรียนมัธยมศึกษาตั้งอยู่
4. ควรมีการศึกษา เปรียบเทียบเพื่อเปรียบเทียบผลการสอนวิชาท้องถิ่นของเราด้วยวิธีการสอนแบบต่าง ๆ